

หลักสูตรนิติศาสตรบัณฑิต

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

วิชา กฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ว่าด้วย มรดก

AJ. CHONTHICHA SURATTANASANYA

การเสียชีวิตในระหว่างการรับวัคซีน

การเสียชีวิตในการรับมรดก

- **มีอยู่ 3 กรณี**
 - 1. **ถูกกำจัดมิให้รับมรดก**
 - 2. **ถูกตัดมิให้รับมรดก**
 - 3. **สละมรดก**

การส่งเสริมการค้า

- การสละมรดกเป็นการเสียสิทธิในการรับมรดก เนื่องจากทายาทไม่ประสงค์ที่จะรับทรัพย์สินมรดกของผู้ตาย
- วิธีการสละมรดก
 1. โดยการทำหนังสือสละมรดกมอบไว้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ซึ่งในที่นี้ได้แก่นายอำเภอตามระเบียบการสละมรดกของกระทรวงมหาดไทย
 2. โดยการทำสัญญาประนีประนอมยอมความ ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 850 และมาตรา 851

- ความสามารถของผู้สละมรดก

ถ้าทายาทที่จะสละมรดกเป็นบุคคลดังต่อไปนี้ จะต้องได้รับความยินยอมจากบิดามารดา ผู้ปกครอง ผู้อนุบาล หรือผู้พิทักษ์ และได้รับอนุมัติจากศาล การสละจึงจะมีผล

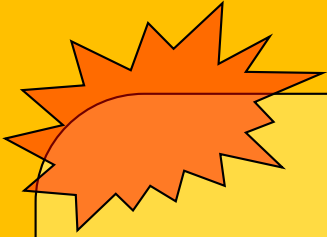
1. ผู้เยาว์
2. คนไร้ความสามารถ
3. คนเสมือนไร้ความสามารถ

- ประเภทของการสละมรดก

ก. การสละมรดกโดยไม่มีค่าตอบแทนหรือโดยเสนาหา ได้แก่ การที่ทายาทสละมรดกโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนจากการสละ

ข. การสละมรดกโดยมีค่าตอบแทน ได้แก่ การที่ทายาทสละมรดกโดยได้รับค่าตอบแทนจากการสละมรดก

- ค่าตอบแทนที่ทายาทได้รับจะต้องมิได้มาจากส่วนหนึ่งส่วนใดของทรัพย์มรดก มิเช่นนั้นจะมีลักษณะเป็นการสละมรดกเพียงบางส่วนตามมาตรา 1613 ไม่มีผลเป็นการสละ แต่จะมีลักษณะเป็นการตกลงแบ่งมรดกตามมาตรา 1750 ซึ่งมีผลบังคับได้

ข้อสังเกต การที่ทายาทแสดงความประสงค์ไม่รับมรดก แต่ต้องการให้สิทธิในกองมรดกของตนตกทอดให้แก่บุคคลอื่นแทนตน เช่นนี้ ไม่เป็นการแสดงเจตนาสละมรดก แต่มีลักษณะการโอนสิทธิในทรัพย์มรดก ซึ่งใช้บังคับได้

- ข้อห้ามในการสละมรดก

การสละมรดกจะสละลักษณะหนึ่งลักษณะใดต่อไปนี้ได้

- 1. การสละมรดกจะสละเพียงบางส่วนไม่ได้

- ได้แก่ การที่ทายาทสละสิทธิในทรัพย์มรดกส่วนหนึ่งส่วนใด แต่ยังคงสงวนสิทธิในทรัพย์มรดกบางส่วนเอาไว้

- การสละมรดกเพียงบางส่วน ไม่มีผลทำให้ทายาทเสียสิทธิในการรับมรดก

- การสละมรดกบางส่วน อาจเข้าลักษณะการแบ่งปันทรัพย์มรดก

- 2. การสละมรดกจะกระทำโดยมีเงื่อนไขหรือเงื่อนไขเวลาไม่ได้

- เช่น เมื่อข้าพเจ้าถูกสลากกินแบ่งรางวัลที่ 1 ข้าพเจ้าจะสละมรดกทันที

- เพราะจะทำให้ตัวบุคคลที่จะเป็นทายาทไม่แน่นอน และเกิดความยุ่งยากในการจัดการมรดก

- การสละมรดกโดยมีเงื่อนไข ไม่มีผลทำให้ทายาทเสียสิทธิในการรับมรดก

- 3. การสละมรดกจะสละก่อนเจ้ามรดกถึงแก่ความตาย
ไม่ได้

มาตรา 1619 “ผู้ใดจะสละหรือจำหน่ายจ่ายโอนโดยประการ
ใด ซึ่งสิทธิอันหากจะมีในภายหน้าในการสืบมรดกผู้ที่ยังมีชีวิตอยู่
ไม่ได้”

— เหตุเพราะ ก่อนที่เจ้ามรดกจะถึงแก่ความตาย สิทธิในความ
เป็นทายาทนั้นเป็นสิทธิเฉพาะตัว ไม่อาจจะจำหน่ายจ่ายโอน
ให้คนอื่นได้

— นอกจากนี้จะสละในสิ่งที่ยังมิได้ตกทอดไม่ได้

- 4. การสละมรดกเมื่อสละแล้วจะถอนไม่ได้

มาตรา 1613 วรรค 2 ที่บัญญัติว่า “การสละมรดกนั้น จะถอนเสียมิได้”

— เพราะจะทำให้เกิดความไม่แน่นอนในตัวบุคคลซึ่งเป็นทายาท มีความยุ่งยากในการจัดการทรัพย์สินมรดก

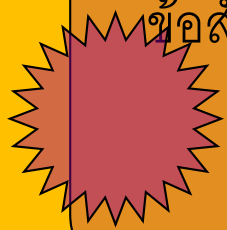
- ผลของการสละมรดกต่อทายาทผู้สละ
 - มีผลทำให้ทายาทเสียสิทธิในการรับมรดก โดยกฎหมายให้มีผลย้อนหลังไปในเวลาที่เจ้ามรดกตาย
 - มาตรา 1615 วรรคแรก “การที่ทายาทสละมรดกนั้น มีผลย้อนหลังไปถึงเวลาที่เจ้ามรดกตาย

ผู้ทำตาย

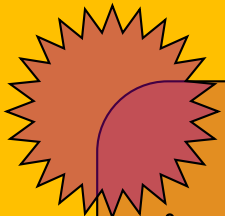
ทายาทบอกสละพินัยกรรม

ทายาทเสียสิทธิในการรับมรดก

บุคคลผู้ที่จะมีสิทธิได้รับมรดก

ข้อสังเกต การที่ทายาทสละมรดกกองหนึ่ง ไม่ทำให้ทายาทเสียสิทธิใน
การเป็นทายาทมรดกกองอื่น(ม.1645)

ข้อสังเกต การสละมรดกทายาทอาจสละมรดกในฐานะหนึ่งฐานะใดก็ได้
ถ้าทายาทมีฐานะหลายฐานะ

- ผลของการสละมรดกต่อผู้สืบสันดานของทายาทที่สละมรดก

แยกพิจารณาได้ 2 กรณี

- 1. ทายาทที่สละมรดกนั้นมีฐานะเป็นทายาทโดยธรรม
 - ผู้สืบสันดานของทายาทโดยธรรมนั้นมีสิทธิสืบทอดแทนทายาทที่ได้สละนั้นตามสิทธิของตน

มาตรา 1615 วรรคสอง “เมื่อทายาทโดยธรรมคนใดสละมรดก ผู้สืบสันดานของทายาทคนนั้นสืบทอดได้ตามสิทธิของตน และชอบที่จะได้รับส่วนแบ่งเท่ากับส่วนแบ่งที่ผู้สละนั้นจะได้รับ....”

- ยกเว้นแต่ ทายาทซึ่งสละมรดกนั้นจะได้บอกสละมรดกแทนผู้สืบสันดานของตน

มาตรา 1615 วรรคสองที่บัญญัติว่า “.....แต่ผู้สืบสันดานนั้นต้องไม่ใช่ผู้ที่บิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้อนุบาลแล้วแต่กรณีได้บอกสละมรดกโดยสมบูรณ์ในนามของผู้สืบสันดานนั้น”

- แต่การบอกสละมรดกแทนผู้สืบสันดาน จะทำได้เฉพาะกรณีที่ขณะที่การสละผู้สืบสันดาน เป็นผู้เยาว์ คนไร้ความสามารถ เท่านั้น (ดู ม. 1616 ประกอบ)

- 2. ทายาทที่สละมรดกนั้นมีฐานะเป็นทายาทโดยพินัยกรรม
 - ผู้สืบสันดานของทายาทโดยพินัยกรรมไม่มีสิทธิที่จะสืบมรดกแทนทายาทโดยพินัยกรรม

มาตรา 1617 “ผู้รับพินัยกรรมคนใดสละมรดก ผู้นั้นรวมตลอดทั้งผู้สืบสันดานไม่มีสิทธิจะรับมรดกที่ได้สละแล้ว
นั้น

หมายเหตุ กรณีที่ ทายาทผู้สละไม่มีผู้สืบสันดาน สิทธิในกองมรดกที่ได้สละนั้นตกทอดแก่ทายาทอื่นของเจ้ามรดกต่อไป ม.1618

- ผลของการสละมรดกต่อเจ้าหนี้ของทายาทผู้สละ(ม.1614)

- ถ้าการสละมรดกของทายาท ทำให้เจ้าหนี้ของทายาทเสียเปรียบ เพราะไม่ได้รับชำระหนี้ทั้งหมด หรือแต่บางส่วน(สละมรดกหนี้หนี้) เจ้าหนี้ของทายาทผู้สละมรดก สามารถร้องขอให้ศาลเพิกถอนการสละมรดกนั้นได้ เท่าที่ตนต้องเสียหายแต่การนั้น
- เจ้าหนี้จะมีสิทธิบังคับชำระหนี้ได้ไม่เกินส่วนที่ทายาทผู้สละพึงจะได้รับ และตามสิทธิของทายาทนั้น ม.1614 ว.2 (เจ้าหนี้ผู้สละ มีสิทธิน้อยกว่าเจ้าหนี้กองมรดก)

- ภายหลังที่เจ้าหนี้เพิกถอนแล้ว ถ้ายังมีทรัพย์มรดกเหลืออยู่ ทรัพย์มรดกนั้นก็จะตกทอดแก่ผู้สืบสันดานของทายาทผู้สละ หรือทายาทอื่นของเจ้ามรดกต่อไป ม.1614 ว. 3 (เพิกถอนเพื่อประโยชน์ของเจ้าหนี้)

THANK YOU
THANK YOU
THANK YOU

THANK YOU

THANK YOU
THANK YOU
THANK YOU